

Leonardo
een talentrijke school

LeoZine 46

Algemeen

- Het project Sterren en Planeten is succesvol afgesloten met een door de leerlingen samengestelde KAHOOT.
- Het volgende project staat alweer in de Steigers ....eerst weer onze weken pure vaardigheden extra door-oefenen volgens ons 2^e rooster
- Het blok ICT werd opgevolgd door het blok Verkeer .Na de verkeersexamens volgt het blok Debatteren en Spel.
- In de OS deze keer: welke rol speelt bemoediging binnen de opvoeding?
Bron: Positieve discipline
Bemoediging scheidt de gelegenheid voor kinderen om zich te realiseren: "Ik kán dit, ik kan iets bijdragen, en ik heb invloed op wat mij overkomt of op hoe ik reageer.":
"Ik kán dit, ik kan iets bijdragen, en ik heb invloed op wat mij overkomt of op hoe ik reageer."
- Schaakverslag Zeeuws Kampioenschap van meester Manuel.

Let op !

Binnenkort gaat de nieuwe website van start.
Wij houden u op de hoogte.

Inhoud

Algemeen	1
Tip	1
Project sterren en planeten	2-3
Zeeuws kampioenschap schaken	4
<i>OS</i>	
Bemoediging	5-6

Colofon

Dit is een uitgave van
Leonardo-onderwijs Hulst
De Wereldboom
Tabakstraat 24
4561 HW Hulst
Tel. 0114 314 079
Directeur: Martijn de Poorter
Coördinator: Magda Heitzman
Email: magdaheiztman@ogperspecto.nl
Website: [Leonardo Hulst](http://LeonardoHulst.nl)

Eindredactie: Jurgen Segers

TIP:

Bezoek ook onze website voor meer informatie en foto's:
www.leonardo.nl/hulst

Project Sterren en planeten

Wat hebben we tijdens het project sterren en planeten veel nieuwe dingen geleerd! Elke week stond er een onderwerp m.b.t. sterren en planeten centraal. Bovendien behandelden we elke dag een moeilijke vraag (vraag van de dag) die te maken had met het onderwerp van de week. Ook hebben we wekelijks naar een documentaire gekeken voor extra verdieping omtrent het onderwerp.

In de eerste week stond **de maan** centraal. Tijdens een rekenles hebben de kinderen een tabel gemaakt van de afstanden in de zonnestelsel. In deze tabel stond welke planeten er zijn en wat de afstand is per planeet naar de zon. Samen hebben we gepraat over de afstanden: hoe lang is het reizen? Ze zijn vervolgens de afstanden van de planeten tot de zon gaan omrekenen: Hoe lang doe ik erover als ik er te voet heen zou reizen, met de fiets en per spaceshuttle. Lars en Lars (echt waar!) hebben een touw gemaakt waaraan alle planeten van ons zonnestelsel hangen, op de juiste onderlinge afstanden (alleen was op ons touw 10 miljoen km gelijk aan 1 cm), zodat je kunt zien hoever de planeten van elkaar en van de zon af staan. Om de kinderen beter inzicht te geven in de cyclus van de maan hebben ze een maankijkdoos geknutseld.

In de tweede week stond **het Heelal** wat meer in de aandacht. We hebben onder andere gekeken naar het ontstaan van het universum. Om duidelijk te krijgen hoe oud ons zonnestelsel nou precies is, hebben we een kosmische kalender gemaakt: elke maand van het jaar staat symbool voor een tijdvak van 1,25 miljard jaar. Als de start van ons universum op 1 januari begint, leven wij dus in de allerlaatste seconde van 31 december. Dat geeft wel een ander idee bij het begrip "oud". Ook hebben we deze week samen een woordenlijst met woorden van het project sterren en planeten gemaakt en deze woorden vertaald naar het Engels. Deze woorden zijn een week later getoetst met prima resultaten!

In week 3 stond **de ruimtevaart** centraal. In deze week hebben we gekeken naar de geschiedenis van de ruimtevaart. Samen hebben we verschillende kleurplaten ingekleurd en na afloop hebben we alle kleurplaten naast elkaar gehangen zodat er een grote tijdbalk ontstond met hierop de belangrijkste gebeurtenissen van de ruimtevaart (voorzien van informatie die door de kinderen is opgezocht). Ook hebben we goed gekeken naar de aarde en hebben hier een schilderij bij gemaakt. Erg leuk was toch wel de Science middag deze week waarin we onder andere een landingsvoertuig voor een ei moesten ontwerpen wat er o.a. voor moest zorgen dat het ei niet brak! Wat kwamen hier goede en creatieve ideeën tevoorschijn!

De kinderen mochten in de vierde week waarin **ster-evolutie** centraal stond de aarde geverfd zoals je die vanaf 1 punt in de ruimte kunt zien. Dit moest in pointillisme stijl! moet een wattenstaafje en verf gebruiken en je mag alleen stippen zetten. Groep 8 heeft in week 4 een kleine start gemaakt met scheikunde en natuurkunde, door eens goed te kijken naar de elementen en het periodiek stelsel. Per slot van rekening zijn veel van onze elementen afkomstig van ingeslagen meteorieten.

Project Sterren en planeten

In week 5 **Sterrenkunde door de eeuwen heen** hebben we in groepjes een Keynote presentatie gemaakt over Galileo, Copernicus, Kepler of Newton. Ze moesten in hun presentatie in elk geval antwoord geven op de vragen: wie waren zij, wat deden zij, wanneer leefden zij en hoe hebben zij ons inzicht in het heelal veranderd en waarom? Ook hebben ze een sterrenbeeldblik geknutseld waarbij ze zelf een heel nieuw sterrenbeeld mochten verzinnen.

In week 6 hebben we vooral opdrachten afgemaakt en afgerond. In deze laatste projectweek mochten de kinderen A.d.h.v hun stel(huiswerk)opdracht een schilderij van de andere dimensie maken met verf en/of ecoline.

Afsluiting project "Sterren en planeten"

Op donderdag 28 maart hebben we ons project afgesloten met ALLE kinderen en een heleboel ouders! Onder het genot van een kopje thee, koffie of limonade en een planetencakeje hebben we eerst een filmpje gekeken van ons vorige project "Feesten en Herdenken". Vervolgens werd er door de aanwezige ouders fanatiek meegedaan aan de Kahoot quiz die de kinderen zelf hadden samengesteld. Het was een sfeervolle en gezellige afsluiting!

Zeeuws Kampioenschap schaken

Team Wereldboom 1 (Thimo, Dane, Boaz en Lander) heeft zich door een goede klassering tijdens het regionale toernooi geplaatst voor het Zeeuws Kampioenschap Schaken voor teams van Basisscholen. Dit toernooi vond plaats op zaterdag 23 maart in het clublokaal van de schaakclub Terneuzen. Er moesten 7 partijen worden gespeeld deze middag, waarvan de 4^e partij wel bijzonder was omdat er tegen de kinderen uit LBB Terneuzen gespeeld moest worden! Deze wedstrijd eindigde in een gelijkspel. Er is enorm goed gespeeld deze middag en Thimo Dane , Boaz en Lander zijn deze middag op een 2^e plaats geëindigd. 2^e van **heheel** Zeeland, dat vinden wij super knap!

Bemoediging

Deze keer een stuk uit het Positive Discipline boek van Jane Nelsen delen om te bespreken waarom bemoediging zo belangrijk is.

Als een kind naar je toe zou komen en argeloos zou zeggen: *"Ik ben een kind en ik wil er alleen maar bij horen,"* zou je dan boos worden en dat kind op wat voor manier ook teleurstellen? Natuurlijk niet! Wat veel volwassenen zich niet realiseren is dat elk kind dat zich misdraagt, onbewust eigenlijk zegt: "Ik wil er alleen maar bij horen, en ik heb een aantal verkeerde meningen over hoe ik dat voor elkaar moet krijgen." Deze boodschap zegt je kind natuurlijk niet letterlijk maar wordt uitgezonden in code. Het kan voor een kind heel bemoedigend zijn als de volwassene geleerd heeft de 'code voor wangedrag' te ontcijferen.

We weten, **een lastig kind is een ontmoedigd kind**. Hun lastige gedrag maakt je duidelijk dat ze niet het gevoel hebben dat ze er bij horen en van belang zijn, en ze hebben een verkeerd idee over hoe ze kunnen bereiken dat ze er wel bij horen en van belang zijn. Het is eenvoudiger om negatief gedrag om te buigen in positief gedrag als je je ervan bewust bent dat er achter het negatieve gedrag een verborgen, ontmoedigende overtuiging schuil gaat.

Dreikurs legde grote nadruk op bemoediging en beschouwde het als de belangrijkste vaardigheid die volwassenen kunnen leren om kinderen te helpen. Hij zei vaak: **"Kinderen hebben bemoediging nodig, zoals planten water nodig hebben. Ze kunnen niet overleven zonder."** Als we dit als uitgangspunt nemen, is het duidelijk dat een lastig kind het beste geholpen kan worden door het te bemoedigen. Als het gevoel van ontmoediging verdwenen is, zal ook de reden voor het lastige gedrag verdwenen zijn. Ook al is dit waar, het is lang niet altijd gemakkelijk om bemoedigend te zijn tegen een kind dat zich misdraagt, en veel volwassenen weten ook niet goed hoe bemoediging eruit ziet.

Soms is het moeilijk om bemoedigend te zijn omdat de volwassene gemakkelijk verstrikt kan raken in een negatieve reactie op het lastige gedrag, in plaats van iets te doen dat tegemoet komt aan de boodschap achter het negatieve gedrag en dat kinderen motiveert om het beter te doen.

Een andere reden waarom bemoedigen niet gemakkelijk is, is dat heel veel volwassenen ervan overtuigd zijn dat straf kinderen ertoe aanzet om zich beter te gedragen. De meeste opvoeders die geloven dat straffen werkt, hebben echter niet goed nagedacht over de negatieve gevolgen op de lange termijn. En zelfs degenen die dat wel hebben gedaan en zich ervan bewust zijn dat straffen geen goede zaak is, lopen toch in de val.

Het is misschien een bemoedigende gedachte dat dit 'in de val lopen' normaal is. We hebben allemaal 'knoppen' en kinderen weten precies op welke knop ze moeten drukken. Als er op bepaalde knoppen gedrukt wordt, lijkt het of ons primitieve reptielenbrein in werking treedt. We zullen misschien onze jongen niet 'opeten', maar we knabbelen zeker stukjes van hun gevoel van er bij horen en van belang zijn af als we in boosheid reageren. **Tijdens een conflict is de kans groot dat zowel volwassenen als kinderen irrationeel reageren.** Geen wonder dat niemand naar elkaar luistert. Dit is niet het moment om iemand iets opbouwends bij te brengen, maar toch denken volwassenen vaak dat ze op dat moment het probleem moeten aanpakken. Dat ze, als ze dat niet doen, het kind 'ergens mee weg laten komen'. Dit is precies één van de redenen voor een Positive Time-out – zodat de volwassene en het kind beiden kunnen kalmeren en zich beter voelen (en weer toegang krijgen tot hun rationele brein) voordat ze een poging doen om het probleem op te lossen.

Zelfs als de volwassene kalm is, kan het idee van bemoediging wel heel leuk lijken, maar de toepassing ervan blijft vaag als niet duidelijk is wat het precies inhoudt.

Bemoediging is waar het bij Positive Discipline en in het boek om draait. Elke methode die besproken wordt, is bedoeld om kinderen en volwassenen te helpen zich bemoedigd te voelen. Bemoediging schept de gelegenheid voor kinderen om zich te realiseren: **"Ik kán dit, ik kan iets bijdragen, en ik heb invloed op wat mij overkomt of op hoe ik reageer."** Door bemoediging leren kinderen de vaardigheden en sociale verantwoordelijkheid die zij nodig hebben voor succes in het leven en in hun relaties. Iets simpels als een knuffel kan al zo bemoedigend zijn dat het kind zich beter voelt en het daarom beter zal doen.

Jaren geleden besloot Jane Nelsen om deze theorie van Dreikurs te testen. Zij vertelt: "Mijn zoontje van twee was al een tijd aan het jammeren en ik had er zo genoeg van dat ik hem een flink pak op zijn broek wilde geven. In plaats daarvan, denkend aan het concept van bemoediging, ging ik door mijn knieën, gaf hem een knuffel en zei dat ik heel veel van hem hield. Niet alleen hield hij op met jammeren en huilen, maar mijn irritatie verdween als bij toverslag toen ik me de verborgen boodschap achter zijn gedrag herinnerde en een paar minuten de tijd nam om iets **bemoedigends** te doen in plaats van iets **bestraffends**."

Helaas is bemoediging niet altijd zo eenvoudig als in dit voorbeeld. Daar zijn drie hoofdredenen voor:

1. Het is voor volwassenen moeilijk om zich te herinneren dat een lastig kind in werkelijkheid zegt: "Ik wil er alleen maar bij horen."
2. Hoewel volwassenen vaak heel bedreven zijn in het geven van straf, zijn ze niet vaardig in bemoediging.
3. Kinderen staan niet altijd open voor bemoediging tijdens een conflict.

Deze nieuwsbrief is een regelmatige uitgave van het Leonardo-onderwijs Hulst

Leonardo-onderwijs Hulst valt onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van Onderwijsgroep Perspecto, Postbus 4, 4570 AA Axel.

Website: www.onderwijsgroeperspecto.nl